

Promoția '73

O promoție bună. Așa a fost și așa poate fi calificată global, fără echivoc, seria absolvenților-actori pe care i-a confirmat actuala stagiune a Institutului „I. L. Caragiale”.

Am asistat la opt spectacole de absolvire. La clasa Moni Ghelerter: un *Kir Zuliaridi* (admirabil exercițiu de fantezie și spirit, de tinerească improvizatie comică, explozie de prospețime, de bună dispoziție, de poftă de joc); *O noapte furtunoasă* (pe linia celei mai bune tradiții caragialeene, amuzantă, expresivă și unitară); *Vilegiaturistii* (o realizare de mari virtuți și nu numai pentru un examen de școală studențească, care a valorificat într-un spirit nou, fără nici o extravaganta, cu o simplitate inspirată, textul lui Gorki); și *Cymbeline* de Shakespeare. La clasa George Dem Loghin: *Vrăjitoarele din Salen* (un spectacol aspru, de puternică intensitate dramatică); *Autorul moare azi* de Mirodan (reluare pe linii regizorale mai puțin bătătorite) și *Evantaiul* de Goldoni. Clasa Radu Penculescu a oferit un spectacol examen de regie al absolventului Brandy Barasch, *Privește înapoi cu minie* de Osborne.

După vizionarea acestor spectacole, multe talente materializate în chipuri scenice de o mare diversitate, de fermecătoare puritate, manifestându-se pe o întinsă claviatură de genuri și modalități teatrale, s-au întipărit în memoria noastră. Ce-i drept, n-am văzut

și multe talente de excepție, individualități ieșite cu totul din obișnuit. Am remarcat, în schimb, un foarte mare număr de buni și foarte buni interpreți, temperamente și structuri artistice în stare să acopere cu temeinică pregătire profesională toate genurile, să facă față oricărui repertoriu (chiar celui mare), problemelor complexe pe care le ridică nevoile actuale ale colectivelor noastre teatrale.

Iată, în fugă, câteva din aceste frumoase promisiuni. Regret că nu pot vorbi pe larg de toți absolvenții, interpreți ai unuia sau a mai multor roluri, căci, spre bucuria noastră, a tuturor, anul acesta, spre deosebire de alți ani, nu a fost marcat de un decalaj evident între cei socotiți „capete de promoție” (deținători a cîte două, trei, sau chiar patru roluri principale) și cei plasați la coada uneia sau alteia dintre distribuții. Mi se pare un câștig important, posibilitatea oferită studenților de a nu se manifesta ca „vedete” și de a se integra și valorifica într-un joc colectiv, unitar, omogen.

Orale sau scrise, bunele impresii despre talentul lui Mihai Mălaimare s-au exprimat încă de la reprezentarea comediei lui Alessandro. Tânărul absolvent a fost un original Kir Zuliaridi, compus parodistic, cu ironie și dezlănțită fantezie comică. Cu mobilitate extraordinară și încântătoare, personajul lui

a fost drapat de un încercabil, sublimat în inguinoase și pline de efect ponate comice, toate dezvăluind trăsăturile ce-l caracterizează: prostia îngimfată, nădufurile zuliare, furia neputincioasă. În bătrînul negustor Dvoietocie Semion din *Vilegiaturistii* (matură și subtilă compoziție): în credinciosul Pisamio din *Cymbeline* (de sobră și dramatică viziune), Mihai Mălaimare a demonstrat elasticitatea neobișnuită a talentului său, ca și o deplină stăpînire a tehnicii profesionale.

Impresionată în sinceritatea directă, imprimată Elisabetei Proctor din *Vrăjitoarele din Salem*, Olga Delia Mateescu și-a valorificat propriul ei temperament juvenil, nota ei personală de puritate și de frumusețe interioară, pătrunzînd cu autentic simț dramatic universul afectiv al personajului lui Miller. Cu aceeași siguranță scenică, cu aceeași sinceritate, cu refuzul lucid al oricărui artificiu, Olga Delia Mateescu a schițat și chipul Helenei din *Privește înapoi cu minie*.

Capacitatea de a surprinde cu exactitate dominantă psihică a unui rol, ca și știința de a dezvălui, cu inteligență și luciditate, specificul caracterelor, au putut fi remarcate și la Elena Albu. Ea a trecut neașteptat de bine de la Mândica lui Alecsandri — o savuroasă și proaspătă compoziție — la descenul languros și farneucul vag bolnăvicios al Galeriei lui Gorki. Jocul concentrat și subtil al Elenei Albu a relevat cu limpezime sensul lamentărilor, sterilitatea zbuciumului, vana superioritate a ironiei personajului.

Mihai Mălaimare (Kir Zularidi), Cezara Dafinescu (Afrodita), Mișu Dinvale (Papă-lapte), Elena Albu (Mândica) în „Kir Zularidi” de Vasile Alecsandri

De asemenea, în patru roluri substanțial diferite — Papă-lapte (Kir Zularidi), Zimin (Vilegiaturistii), Postumus Leonatus (Cymbeline) și Cliff (Privește înapoi cu minie) — ni s-a impus atenției un actor de mare sandoare, cu reale disponibilități lirice, impregnate de un delicat filon de ingenuitate și umor. El se numește Mișu Dinvale.

Iugennă, spontană și fermecătoare, plină de nuri și de haz (Afrodita din Kir Zularidi), cochetă în cel mai bun sens al cuvîntului (Iulia Filipovna din Vilegiaturistii), Cezara Dafinescu a demonstrat că știe să depășească cu grație și finețe propria ei

frumusețe și să descopere sub învelișul expresiilor de suprafață, al gesturilor elegante, universul interior al personajelor.

„Juni primi” ca înfățișare — bine clădiți, cu voci puternice și temperament năvalnic — o seamă de tineri absolvenți au realizat, parcă împotriva propriului lor „emploi”, mature și viguroase, deosebit de expresive compoziții, pe toate registrele: comie, dramatic, tragicomic, punînd în valoare, de-a lungul a opt categorii de roluri, un bogat evantai de caractere, de stări de spirit, de relații. Treccu aceste realizări în rîndul performanțelor și numărăm pe: Eugen Ungureanu, Radu Negoescu, Emilian Belein, Mircea Florin, Emil Mureșan, Mihai Cafrîta, Marin Benea, Dan Aciohăniței, Ion Anestin, Traian Preotorian, Petre Băcioiu, Virgil Müller.

Possibilități maturizate profesional a dovedit și Geo Costiniu în Cheryl Sandman. Din sectorul bunelor interpretări feminine am reținut-o apoi și pe Despina Mareu. Ea a par-

Elena Albu (Cateria) și Eugen Ungureanu (Șalimov) în „Vilegiaturistii” de Gorki

curs cu dezinvoltură, și dovedind o personalitate profesională certă, două roluri de virtuozitate: Veta lui Caragiade și Olga Alexeevna a lui Gorki. Afirmate și în filmul *Felic și Otilia*, frumusețea și grația atât de aparte ale Julietei Szöny s-au conjugat cu buna stăpînire a textului, cu construirea atentă a intențiilor și subtextului celor două partituri dificile: Varvara Mihailovna (*Vilegiaturistii*) și Regina (*Cymbeline*). Temperament tumultuos, Carmen Petrescu a impus în culori tari excentricitatea zăritei Miss Pope din piesa lui Mirodan, flecăreala Signorei Suzana din comedia lui Goldoni. Ea a reușit, însă, să capteze interesul mai ales în jurul rolului, extrem de greu, al lui Abigail din drama lui Miller pe care l-a susținut cu puternice accente teatrale.

Ioana Crăciunescu a fost în Alison o croină sensibilă și fragilă a lui Osborne. În alte roluri s-au remarcat Mariana Müller, Maria Munteanu și Elena Moraru.

Privită în ansamblu, promoția anului '73 vorbește limpede despre un stadiu sensibil evoluat al școlii noastre de artă dramatică, despre depășirea cantonării într-o unică formulă. Se observă cu evidentă că studenții sînt multilateral pregătiți spre folosirea unor diverse modalități interpretative. Tinerii absolvenți au demonstrat că părăsesc institutul stăpîni pe o bună metodă în descifrarea și împlinirea sarcinilor scenice. Se mai întîlnesc — cei drept, puțini — studenți cu rostire neglijentă, lipsită de relief ori precipitată. La glasurile, în majoritate, bine formate, se mai adaugă apoi și o bună, pe alocuri chiar excelentă pregătire fizică.

Olga Delia Mateescu (Elisabeth Proctor) și Emil Mureșan (John Proctor) în „Vrăjitoarele din Salem” de A. Miller

Emilian
Belein
(Chiriac)
și
Despina
Marcu
(Veta)
în
„O noapte
furtunosă”
de
I. L.
Caragiale

E, de altfel, vrednic de subliniat că producția acestui an a fost izbitor o producție „de actori”, de spectacole animate de spirit înțeres; deși nu toate — mai ales cele pe texte clasice — au atins înălțimea exigențelor unor reprezentații-școală. Dificultatea de a stăpîni partiturile clasice nu a putut fi învinsă la nici una din clasele de actorie. Și *Evantaiul* (regia colectivă prof. George Dem Loghin, conf. Dem Rădulescu, lector Adriana Pîteșteanu) și *Cymbeline* (clasa prof. Moni Ghelester, conferențiar Zoe Anghel Stanca, asistent Geta Anghelută) lasă impresia unor lucrări cam încropite. Ambele spectacole — lipsite de personalitate — par a fi fost concepute pe linia unei lecturi superficiale și a unor soluții facile. Așa se explică de ce unii interpreți, admirabili în celelalte spectacole, au plimbat în scenă (cu puține excepții: Lavinia Jemna, Nicolae Cristoloveanu și Mihaela Marinescu) apariții neconvingătoare, siluete schematice sau prea șterse, sau prea îngroșate.

vin și examenul de regie al absolventului Brandy Barasch prin prisma muncii cu actorul, putem spune că el e un spectacol bun pentru că a dat prilejul unor tineri absolvenți să-și îmbogățească palmaresul parcurgînd cu succes, partituri ale unuia din cei mai expresivi reprezentanți ai „furișilor” englezi. Respectul textului, traducerea lui fidelă, sînt însușiri prețioase, în stare să evidențieze calitatea de regizor a tinărului absolvent. Dar montarea, în ansamblul ei, nu ne-a dat posibilitatea să considerăm acest examen clovent din punct de vedere al contribuției personalității acestui regizor. Îl așteptăm cu interes în montările viitoare.

Intrucît anul acesta nu ne-a oferit la Cassandra (ca în anii precedenți) și alte exemple ale necesarei colaborări dintre studenții regizori și studenții actori, consider întemeiată observația (și a altora), că activitatea prodigioasă și în evident progres a studioului Institutului a fost văduvită astfel de una din importantele ei dimensiuni și misiuni.

Valeria Ducea

Am remarcat cu surprindere, față de marea recoltă de viitori mari actori, puțînătatea absolvenților de la regie. Dacă www.cimec.ro

